

Aan tafel met de federatie P3NL

In het artikel van Bitter en Bremekamp dat verderop in dit blad te vinden is en eerder gepubliceerd is in het tijdschrift *VM*, wordt het proces beschreven dat is voorafgegaan aan de totstandkoming van de federatie P3NL. Het is een beetje een vreemde en onduidelijke naam: de P3 in de naam staat voor Psychologen, Psychotherapeuten en (ortho-)Pedagogen (de 3 P-beroepen dus). P3NL is een samenwerkingsverband van negen beroeps- en wetenschappelijke verenigingen (zie het kader op blz. 23)

In een jaar tijd is het gebeurd. In januari 2014 werd gestart met het overleg tussen veertien verenigingen, waarna de psychoanalytische verenigingen zich al snel terugtrokken. De overige twaalf gingen door. Spoedig werden er vijf tafels gevormd. Dit waren inhoudelijke tafels waaraan elke vereniging aan kon schuiven en vrijuit gesproken kon worden over *beroepenstructuur, relatie met zorgverzekeraars, de uitwerking basis- en specialistische ggz, jeugd* en tot slot een tafel *structuur* waar besproken zou worden hoe de samenwerkingsvorm van al deze clubs eruit zou moeten zien. In de zomer van 2014 werd door deze twaalf verenigingen een intentieverklaring tot samenwerking opgesteld. Na de zomer bleek een drietal verenigingen zich niet in de intentieverklaring te kunnen vinden: de NVP, de NVVP en de LVVE (deze laatstgenoemde twee verenigingen fuseerden in deze perio-

de tot de LVVP). Zij trokken zich terug. De overige negen verenigingen gingen samen door onder de naam P3NL.

Sleutel

In april 2015 resulteerde dit in de formele oprichting van de federatie P3NL. De federatie heeft leden (verenigingen), een bestuur, een algemene ledenvergadering, sinds kort een directeur en een bureau. Er is een sleutel afgesproken voor het stemrecht binnen de algemene ledenvergadering en voor de contributie: drie grote verenigingen met meer dan drieduizend leden (NIP, NVO en VGCT) hebben vier stemmen; drie middelgrote verenigingen met tussen de duizend en drieduizend leden (NVGzP, VEN, NVRG) hebben twee stemmen en drie kleinere verenigingen met minder dan duizend leden (VCgP, NVVS en VKJP) hebben één stem. De contributie is ook op deze manier verdeeld.

Sinds haar oprichting heeft P3NL al veel gedaan: onder andere met elkaar gediscussieerd en standpunten bepaald over allerlei thema's in de ggz en jeugdzorg. Van binnenuit werd de noodzaak gevoeld stelling te nemen en plannen te maken voor wat de beroepsgroep zelf kan doen om in deze tijd van krimp de patiënt centraal te stellen, zorg op maat te bieden en de ggz en jeugdzorg transparanter te krijgen. Daarnaast zit

P3NL nu ook aan tafel – naast bijvoorbeeld de psychiaters, GGZ Nederland, patiëntenorganisaties, de zorgverzekeraars en de eerdergenoemde LVVP – bij onder andere het ministerie en minister Schippers. P3NL heeft een website waar u dit alles kunt nalezen: www.P3NL.nl.

Helaas zijn dus niet alle beroepsverenigingen bij P3NL aangesloten.

Een aantal tafels (waarin het gaat om het samen inhoudelijk uitwerken van thema's) praat nog door, waarbij ook de uitgetreden NVP en LVVP meestal, maar niet in alle gevallen, nog steeds meedoen.

De NVGP heeft vanaf het begin vanwege een gebrek aan menskracht maar vooral vanwege de kosten – de professionele begeleiding en secretariële ondersteuning van dit samenwerkingsproject project kost veel geld – besloten om zich door de NVP te laten vertegenwoordigen. Er was hierover regelmatig contact tussen ons bestuur en de NVP.

U zult zich afvragen waarom de NVP zich in september 2014 heeft teruggetrokken. Het NVP-bestuur liet hierover op de website weten dat zij de belangen van de psychotherapie en de psychotherapeut beter kan blijven behartigen vanuit een soevereine en autonome positie. Het bestuur gaf tegelijkertijd wel aan van harte te willen samenwerken aan dossiers. De LVVP trok zich terug omdat zij zelfstandig al jaren een positie heeft aan de onderhandelingstafel met het ministerie. De intentieverklaring was voor haar te bindend met betrekking tot beleidsbeslissingen en uitvoering van taken. De LVVP denkt slagvaardiger te kunnen

zijn als zij niet is ingekapseld binnen een federatie. Ook de LVVP werkt waar mogelijk en wenselijk wel samen met P3NL.

Roerige opstartfase

Een en ander heeft nu geresulteerd in een federatie waarbinnen door een groot aantal beroepsorganisatie zoveel mogelijk een gemeenschappelijk standpunt bepaald wordt over allerlei beleids- en inhoudelijke thema's die met ons vak en de ggz te maken hebben. De federatie heeft onder andere bijgedragen aan het conceptkwaliteitsstatuut dat door het veld ontworpen wordt in het verlengde van het rapport van de commissie Meurs. Zij heeft meegewerkt aan een agenda voor transparantie en gepast gebruik voor de ggz.

Wat echt mooi is: in deze projecten wordt weer samen opgetrokken met de LVVP!

Als bestuurslid van de VGCT ben ik in de roerige opstartfase bij een aantal besprekingen betrokken geweest. Ik merkte dat het goed was om elkaar veel te zien, met elkaar te discussiëren, verschillende perspectieven te horen en elkaar zo te leren kennen. Door deze kennismaking zijn er ook andere samenwerkingsprojecten ontstaan: de NVP heeft de VGCT uitgenodigd samen te werken aan het ontwikkelen van de integrale module psychotherapie. Deze is nu af, en er is volop en met vereende krachten aan gewerkt, waarbij ook weer bestuursleden van de NVGP aangeschoven zijn.

Ik hoop van harte dat de NVP en P3NL elkaar nog gaan vinden, omdat we uiteindelijk toch voor dezelfde uitdagingen staan,

onder andere om de blik meer naar buiten te richten. Van oudsher zijn wij als psychotherapeuten vooral bezig geweest met de inhoud van ons vak, maar in het huidige tijdsgewricht moeten we ook staan voor de context: hoe kunnen we ons specialisme inzetten voor een maatschappelijk aanvaarde ggz, voor de EPA-patiënten etc. Daarbij zijn de NVP en P3NL mijns inziens natuurlijke bondgenoten. Om dit tot stand te brengen moet mogelijk een aantal pijnpunten uit de weg geruimd worden. Als de blik gericht wordt op de gemeenschappelijke ambitie dan moet dat toch lukken, lijkt mij.

Ik vind de samenwerking een positieve ontwikkeling, mede omdat er nog een belangrijk onderwerp ligt voor onze beroepsgroep: het – voor buitenstaanders ondoorzichtige – beroepengebouw. Hoe gaan we de psychotherapeut, nu als basisberoep erkend, een ‘waardige’ plek geven in het beroepengebouw? Hoe gaan we borgen dat het generalistische basisberoep gz-psycholoog nog steviger verankerd wordt en niet verzwakt wordt doordat bijvoorbeeld de orthopedagoog generalist en de kinder- en jeugdpsycholoog NIP ook de status van een basisberoep krijgen? En hoe gaan we iets doen aan de aansluiting tussen universiteit en de gz-opleiding zodat de toegang tot ons basisberoep beter gezekerd is? Hier ligt een vraag en uitdaging voor P3NL, maar ook voor de verenigingen die hier niet bij aangesloten zijn maar er ook belang bij hebben, zoals de NVP en de NVGP.

Wat is onze positie als leden van de NVGP in deze discussie? Velen van ons zijn wellicht naast NVGP-lid ook aangesloten bij

de NVP of de LVVP (niet deelnemend in P3NL) en anderen bij de NVGZp, NIP, VGCp of VGCT (wel deelnemend in P3NL). Ik daag eenieder uit om mee te doen en mee te denken, binnen dit tijdschrift, ondersteunend aan het bestuur, of door via lidmaatschap van andere verenigingen daar mee te discussiëren.

Het groepsproces

De twaalf betrokken verenigingen huurden een professioneel bureau in – met de mooie naam Common Eye – om het proces van samenwerking te begeleiden. Van tevoren was de uitkomst totaal onvoorspelbaar, gezien mislukte pogingen tot samenwerken tussen psychotherapieverenigingen in het verleden. Ik ben vanuit de VGCT bij een aantal sessies betrokken geweest en heb genoten van het proces en ook van de begeleiding door Common Eye.

De begeleider gaf heldere kaders: *wat is jullie gemeenschappelijke ambitie, waar liggen de verschillen, kies je moment om een besluit en actie te nemen*. Er was ruimte om stevig van mening te verschillen, maar we moesten ons ook focussen op doorpakken en besluiten nemen. Besluiten waarbij verschillende partijen een kleiner of groter belang kunnen hebben. Een van de ideeën daarbij was dat je soms een deel van je autonomie op kan geven in het vertrouwen er meer voor terug te krijgen. Voor elke stap werden doelen, proceskaders, kaders voor commitment en gedragsregels afgesproken. Voorbeelden van gedragsregels waren: geen aantasting van kernwaarden van leden van

de groep en loyaliteit aan de besluitvorming. Ook werden we aangemoedigd om indien een vereniging eigen acties zou ondernemen, deze open te stellen voor andere organisaties. Voorwaar, daar was goed over nagedacht. Mijn groepsdynamische hart gaat daarvan kloppen.

Het bureau Common Eye hanteerde hierbij een model van samenwerking dat in het artikel van Bitter en Bremekamp verhelderd

wordt. Zij beschrijven het proces aan de hand van een aantal invalshoeken; interessante kost voor groepstherapeuten en groepsdynamici!

José van Reijen

is lid van de NVGP, NVP, VGCT, NVGZP en NIP. Als bestuurslid van VGCT is zij betrokken geweest bij het overleg. Ze heeft dit artikel op persoonlijke titel geschreven.